

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **T. H. L.**, zastoupena Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 1. 2020, č. j. 53 Az 1/2019 – 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně požádala dne 27. 7. 2018 o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Žalovaný ji rozhodnutím ze dne 14. 12. 2018, č. j. OAM-659/ZA-ZA11-HA08-2018 mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neudělil.

[2] Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem. V odůvodnění poukázal na údaje, které žalobkyně poskytla žalovanému k žádosti o mezinárodní ochranu při pohovoru k této žádosti a zrekapituloval, že žalobkyně je bez náboženského vyznání, nikdy nebyla členkou politické strany ani hnutí, je svobodná a má nezletilého syna, který má na území České republiky povolený trvalý pobyt. Jediným důvodem pro podání žádosti o udělení mezinárodních ochrany je skutečnost, že žalobkyně nedisponuje žádným povolením k pobytu na území České republiky. Do České republiky žalobkyně přicestovala v roce 2005. Získala povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. V listopadu 2017 ji však žalovaný informoval, že v České republice již nemá povolený pobyt a vydal příkaz k vycestování. V České republice žije její mladší sestra, matka a druhá sestra žijí ve Vietnamu. Otec zemřel. Mateřským jazykem syna je vietnamština, česky se dokáže dorozumět, nikoliv však

v úředním styku. Žalobkyně Vietnam opustila v 19 letech a nedovede si již představit tam žít a shánět práci. Obává se, že život ve Vietnamu bude pro jejího syna obtížný, neboť se narodil v České republice a čeština je v podstatě jeho druhým mateřským jazykem. Ve Vietnamu jí nikdo nepomůže, u matky bydlet nemůže. Jelikož nemá žádné vzdělání, bude nemožné získat tam práci. Žádné problémy se státními orgány ani se soukromými osobami ve Vietnamu neměla. Zástupce žalobkyně uvedl, že skutečným důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je nekvalitní práce pracovníků žalovaného, neboť jejich vinou přišla žalobkyně o povolení k pobytu.

[3] Po zhodnocení těchto informací dospěl krajský soud k závěru, že podmínky pro poskytnutí mezinárodní ochrany u žalobkyně nejsou splněny a žalobu zamítl. Krajský soud především přisvědčil názoru žalovaného, že mezinárodní ochranu nelze chápat jako jeden z prostředků k legalizaci pobytu cizince na území České republiky a nelze ji tedy ani využít jako „náhradní řešení“ v případech, kdy žadatel nesplňuje podmínky pro získání trvalého pobytu podle zákona o pobytu cizinců. Krajský soud konstatoval, že žalobkyně sama uvedenými důvody stvrdila, že podala žádost kvůli legalizaci pobytu na území České republiky a nikoliv z důvodu relevantních z hlediska některé z forem mezinárodní ochrany. Úkolem žalovaného nebylo posuzovat zákonnost postupu správních orgánů v řízení o zrušení trvalého pobytu ani zákonnost rozhodnutí vydaných v tomto řízení. Případná nezákonnost rozhodnutí, jímž byl žalobkyni zrušen trvalý pobyt na území České republiky, není okolností jakkoliv relevantní pro posouzení otázky, zda žalobkyně splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně se tvrzené nezákonnosti měla bránit před soudem, neboť přezkum těchto rozhodnutí není vyloučen. Řízení o žalobě proti rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu však bylo zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku. Krajský soud proto konstatoval, že žalobkyně nehájí svá práva v řízení, která jsou k tomu určena, ale naopak se snaží dovolat nápravy tvrzených pochybení v řízení, které k tomu není určeno. Obsah správního spisu vedeného k řízení o zrušení trvalého pobytu nemá pro řízení o udělení mezinárodní ochrany význam, proto provedení takového důkazu by bylo zcela neúčelné. Žalovaný nepochybil, pokud tento důkaz neprovedl. Ze stejného důvodu jej neprovedl ani krajský soud.

[4] Krajský soud dospěl dále k závěru, že žalovaný správně posoudil i otázku neudělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Poukázal na ustálenou judikaturu, podle které humanitární azyl dopadá toliko na situace osob zvláště těžce postižených či zvláště těžce nemocných nebo osob přicházejících z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou. Žalobkyně je zdravá a země původu není stížena žádnou přírodní ani humanitární katastrofou. Důvodem pro udělení humanitárního azylu nemůže být skutečnost, že by nezletilý syn byl nucen následovat žalobkyni do jejich země původu. Udělení doplňkové ochrany by bylo možné zvažovat pouze tehdy, pokud by jejich rodinný či soukromý život byl znemožněn v zemi původu, nikoli však situace, kdy v důsledku vycestování bude znemožněno udržování a další rozvíjení rodinného a soukromého života etablovaného v České republice. Krajský soud v této souvislosti zdůraznil, že z § 2 odst. 9 a 10 a § 14a odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že z pohledu přiznání doplňkové ochrany je relevantní pouze hrozba vážné újmy, jejímž původcem je stát, jehož je žadatel o mezinárodní ochranu občanem, resp. soukromé osoby

pokračování

na území tohoto státu [pokud jim v tom stát nebrání, úmysl toleruje či dokonce podporuje (pozn. NSS)]. U žalobkyně se nejedná o mimořádnou situaci, která by udělení doplňkové ochrany vyžadovala, neboť z jejích tvrzení nelze dovodit, že by přenesení jejího rodinného života do země původu bránily právní nebo faktické překážky, které by nebylo možné překonat. Není porušením práva na rodinný život, jestliže adaptace žalobkyně a jejího syna na nové životní podmínky v zemi původu bude určitou dobu trvat. Znalost vietnamského jazyka ze strany syna žalobkyně jistě není tak slabá, jak uvedl při pohovoru zástupce žalobkyně, neboť sama žalobkyně v průběhu správního řízení komunikovala ve vietnamském jazyce, neovládá tedy český jazyk na úrovni rodilého mluvčího a lze se tak důvodně domnívat, že i se svým synem komunikuje ve vietnamském jazyce. Přenesení rodinného života do země původu nebrání ani skutečnost, že otec syna žije v Praze. Žalobkyně není s otcem svého syna v kontaktu, styk syna s otcem se tak fakticky nerealizuje ani na území České republiky. Vycestování žalobkyně se synem do země původu proto nebude mít jakýkoliv dopad na vztah syna s jeho otcem.

[5] Kasační stížnost podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) formálně z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně pak namítla, že nelze předem vyloučit, že splňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu, aniž byly provedeny navrhované důkazy. Hrubá nespravedlnost, ke které došlo při zrušení jejího povolení k trvalému pobytu, v kombinaci s její osobní a rodinnou situací, může být případem, kdy by neudělení mezinárodní ochrany bylo nehumánní. Z žádného zákonného ustanovení nevyplyvá, že by náprava hrubé nespravedlnosti, která zcela zásadně zasáhla do života stěžovatelky a jejího syna, nemohla být důvodem pro udělení mezinárodního azylu, a to zvláště za situace, kdy náprava jiným způsobem není možná. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. K důvodům přijatelnosti kasační stížnosti se stěžovatelka nevyjádřila.

[6] Stěžovatelka podala kasační stížnost včas, prostřednictvím svého advokáta a proti rozhodnutí, proti kterému je kasační stížnost přípustná (§ 102 s. ř. s.). Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k vypořádání uplatněných kasačních námitek, musel posoudit otázku přijatelnosti kasační stížnosti, neboť ta je podmínkou věcného přezkumu kasačních stížností ve věcech mezinárodní ochrany.

[7] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná pouze tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, kasační soud ji pro nepřijatelnost odmítne.

[8] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 je přesahem vlastních zájmů stěžovatele „*jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nebytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních*

stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“

[9] Stěžovatelka v kasační stížnosti neuvedla žádné skutečnosti, v nichž spatřuje důvody přijatelnosti kasační stížnosti. Takové důvody neshledal ani Nejvyšší správní soud. Stěžovatelka pouze obecně namítá hrubou nespravedlnost správního řízení o zrušení trvalého pobytu, která zásadně zasáhla do jejího rodinného života a která by v kombinaci s její osobní a rodinnou situací měla být důvodem udělení mezinárodního azylu. Tvrzený zásadní zásah však nijak blíže nekonkretizuje.

[10] Nejvyšší správní soud v předložené věci nenašel žádnou právní otázku, k níž by bylo nutné se v rámci sjednocování judikatury vyjádřit. Otázkou humanitárního azylu i rozsahem, v jakém mohou soudy přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů týkajících se neudělení humanitárního azylu, se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, nebo v usnesení ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 36/2005 – 48. Krajský soud se při posuzování věci od této judikatury neodchýlil a při svém hodnocení respektoval i judikaturu, z níž vyplývá, že mezinárodní závazek respektovat rodinný a soukromý život ve smyslu čl. 8 Úmluvy nelze chápat jako neomezený závazek státu akceptovat volbu stěžovatele ohledně země společného pobytu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 163/2019 – 44). Povinností krajského soudu bylo posoudit konkrétní okolnosti stěžovatelčina případu, což učinil v odstavcích 19-29 napadeného rozsudku. Krajský soud vysvětlil, proč je provedení navrženého důkazu nadbytečné a z jakého důvodu považuje podanou žalobu za nedůvodnou.

[11] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal, že by podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesáhla vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji podle § 104 odst. 1 s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

[12] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 23. prosince 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu